

Ağızdaki Sağlık

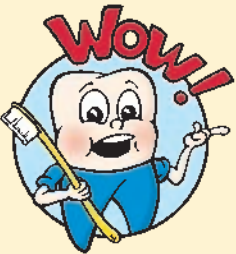
Bu kadar güçlü!

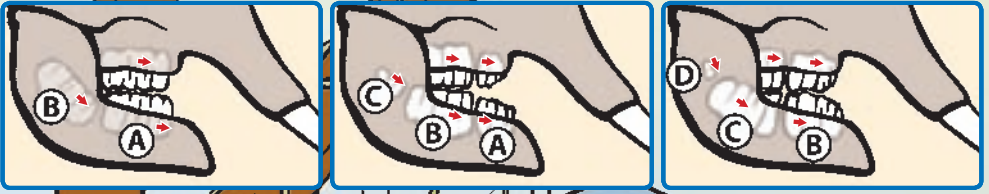

Kunduz Kâmil

Kunduz Kâmil'in çok kuvvetli ve keski gibi sivri, kemirgen dişleri var. Dişleri, ağaçları kemirmesine ve yıkmasına yardımcı oluyor. Kâmil, ağacın gövdeleri ile kendi barajlarını kuruyor, böylece en çok sevdiği yemler olan lezzetli tomurcuklara ve taze dalların kabuklarına çok daha iyi ulaşabiliyor.

Kunduz Kâmil'in dışarıdan görünen kemirgen dişleri aslında bunların çok az bir bölümü, diğer görünmeyen dişleri ise çene kemiklerinin içindedir. Kâmil'in dişleri çenesinin derininde olduğu için, kendisi çok dayanıklı ve güçlü kemirgen dişlere sahiptir. Bu da yaptığı muazzam işler için tabii ki gereklidir. Kâmil'in dişleri tıpkı bizim tırnaklarımız gibi sürekli uzayıp öne doğru giderler.

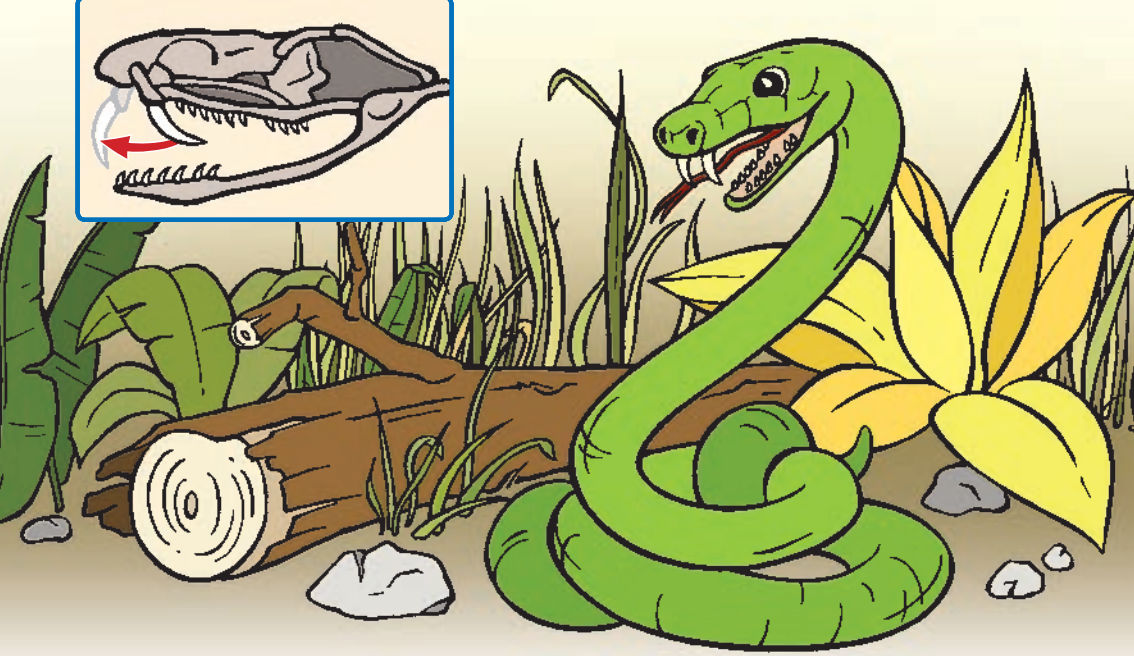
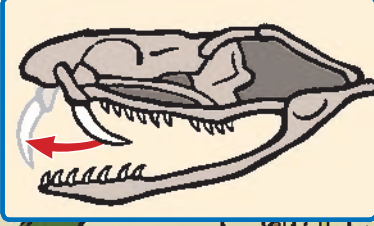
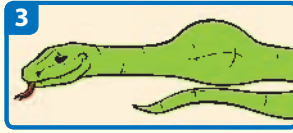
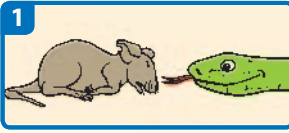

Fil Fikret

Fil Fikret'in dişleri insanlarda bulunan yan kesici dişlere benziyor. Ama fil dişleri tabii ki daha heybetli! Fil dişleri uzun, sivri ve kuvvetlidir. Böylece Fikret mükemmelen bir řekilde enfes aęađ köklerini kazabilir ve gerektięinde de bařka fillerle çarpıřabilir.

Bu uzun, sivri ve kuvvetli dişler haricinde filler ayrıca azı dişlerine de sahiptirler. Bu dişler yaşam boyu arkadan öne doğru ilerlerler. Buna "yatay diş değişimi" denir. Fillerin en küçük azı dişlerinin büyüklüğü bir başparmak tırnağı kadardır. En büyükleri ise bir tuğla byklğnde ağırlığı 4,5 kiloyu bulur.

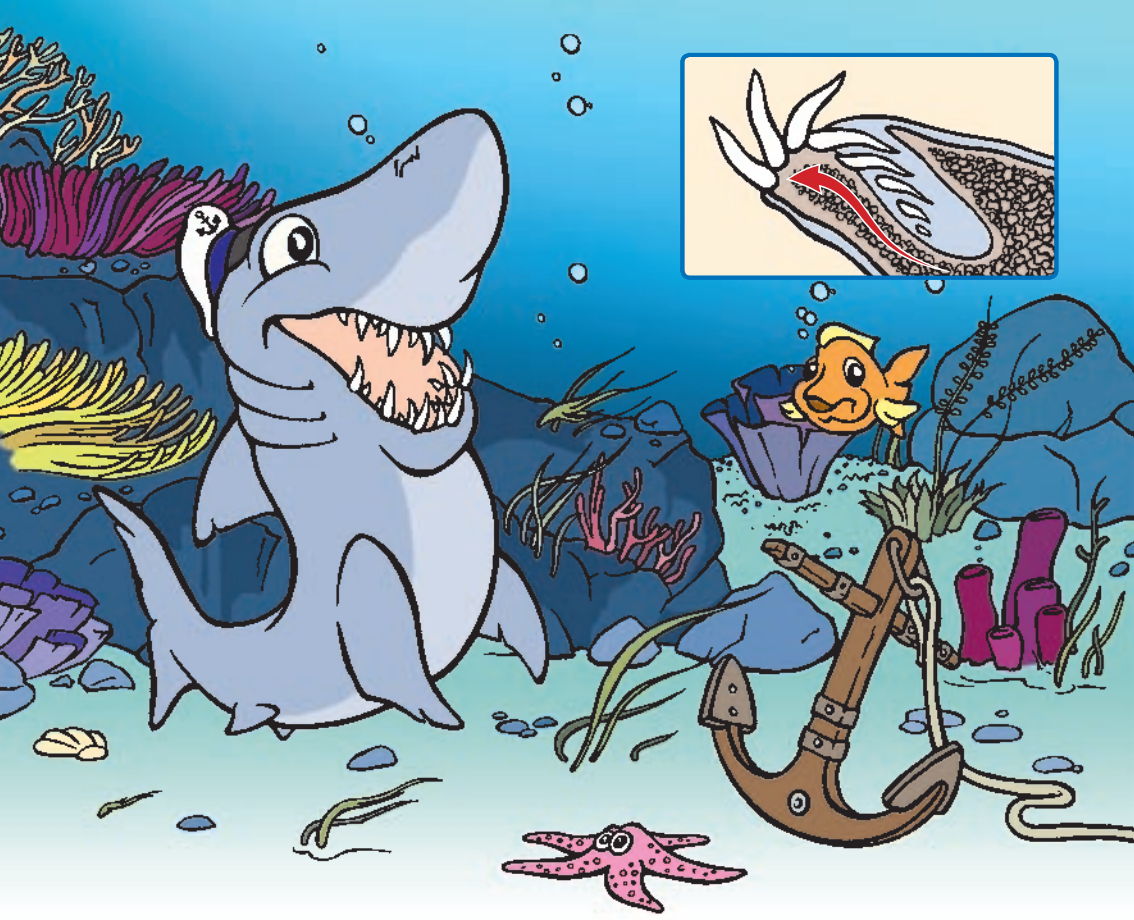

Yılan Yıldız

Yılan Yıldız'ın 2 zehirli dişi var, bunlarla avını yemeden önce çabucak ısırır. Böylece "akşam yemeği" kendisinden kaçamaz ve içindeyken midesini tekmeleyemez. Yıldız'ın zehirli dişleri ince borucuklara sahiptir. Isırdığında zehir bu borucuklardan çıkar, tıpkı diş macununun tüpüne basıldığında çıktığı gibi. Yıldız uyurken ve yerde sürünürken büyük zehirli dişlerinden rahatsız olmaması için, ağzını kapattığında bu dişleri içeriye doğru yumar.

Yılanlar yemlerini çiğnemek için gereken azı dişine sahip değildir. Yemlerini bir bütün halinde yutarlar. Bu yüzden ağzı geren ve genişleten hareketli çene eklemlerine sahiptirler. Böylece büyük avlar bile yılanın küçük ağzına sığabilmektedir.

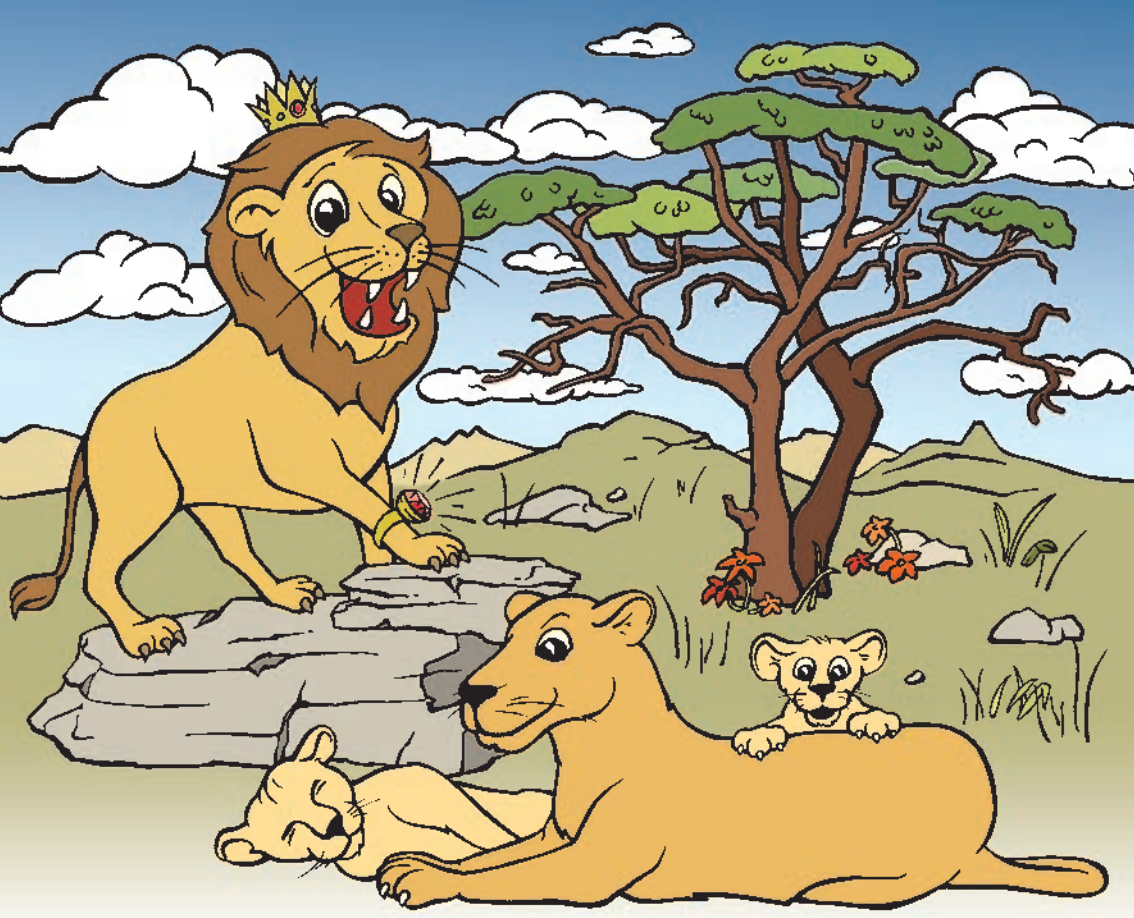

Köpekbaliğı Kâzım

Kâzım şarjör diş takımına sahiptir. Tabî ki bununla ateş edemiyor. Kâzım'ın bu dişlerinin ismi, ağızda arkadaki diş takımının hazırda bulunmasından dolayı böyledir. Bir dişinin kaybolması durumunda, onun yerine arkada bulunan diş takımındaki dişi öne çıkmaktadır, tıpkı tabancada atılan kurşundan sonra yerleştirilen mermi gibi.

Kâzım'ın dişleri çok keskin, aynı üçgene benziyor ve buda kaygan avını tutabilmek için mükemmel bir özelliğidir. Kâzım'ın dişleri, çene kemiğinden değil, ağızda bulunan çok sert bir deriden çıkıyor. Bu derinin üzerindeki dişler, markette yürüyen bant gibi yavaşça dışarıya, çene kenarına ilerliyor.

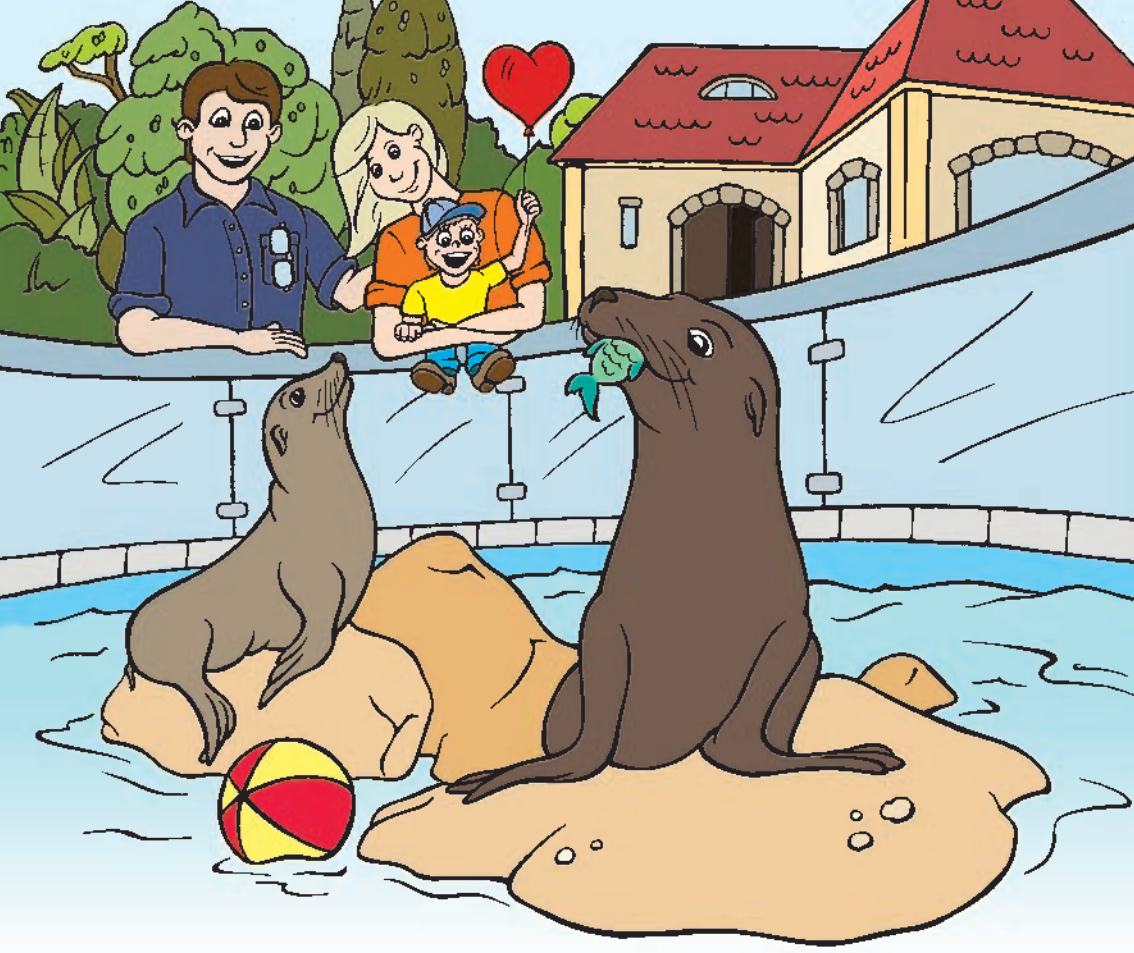

Aslan Ali

Aslan Ali'nin avını yakalamaya gereken muazzam sivri dişleri, esnediğinde ve kükrediğinde ağzı açılır açılmaz görülür. Bu dişler sayesinde kendinden büyük ve kuvvetli avlara saldırabilir. Çünkü Ali'nin güçlü dişleri genelde bir tek ısırma ile avını öldürmektedir.

Aslanın azı dişi bizde olduğu gibi enli ve geniş diş değil, ince, sivri ve çentiklidir. Böylece ormanlar kralı hem rahatça avının etini parçalar, hem de kalın kemikleri kolaylıkla çiğneyebilmektedir.

Denizaslanı Derviş

İsminde belirtildiği gibi; Denizaslanı Derviş aslanlar ile akrabadır. Onunda yırtıcı bir hayvan olduğu bilhassa diş takımından belli oluyor, Özellikle de büyük yan dişlerinden. Fakat Derviş'in dişleri aslanların dişlerinden daha küçüktür, buda onun için çokta önemli değildir. Çünkü Derviş'in avı küçük balıklardır.

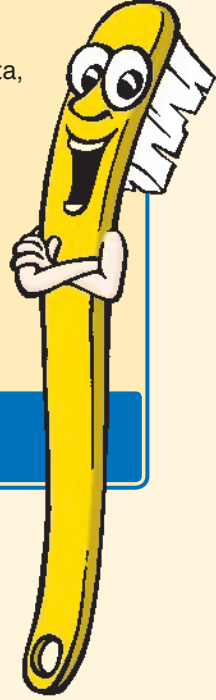
Her ne kadar denizaslanları hayvanat bahçesinde gösterdikleri kadar hünereli olursa olsunlar, asla yüzgeçleri ile dişlerini fırçalamazlar. Ne de olsa, ne bizim gibi tatlılar yiyebiliyor, ne kola, ne meyve suyu, ne de limonata içebiliyorlar. Tabii ki; aslında biraz da diş bakımı fena olmaz ... Çünkü denizaslanlarında, çiğ balık yemelerinden sonra çok kötü bir ağız kokusu oluşabiliyor!

Sağlıklı Dişler için 5 Altın Kural

Biz insanlar hayvanlardan çok daha farklı yiyecekler yiyoruz. Bu nedenle bizim dişlerimiz kunduzun veya denizaslanının dişlerinden farklıdır. Ancak dişlerimiz sağlıklı kalmasını istiyorsak onları her gün fırçalamamız gerekmektedir.

Bu 5 altın “diş kuralı” bize yardımcı olur;

- 1 Dişlerin her yeri temiz olmalıdır,** yemekten sonra dişlerinin her yeri iyice fırçalanmalıdır. En iyisi, dişlerini kendin fırçaladıktan sonra annen yada baban ile tekrar fırçalamak. Belki de fırçalayamadığın yerler vardır, örneğin en arkadaki dişler gibi.
- 2 Dişlerin araları da temizlenmelidir.** Çünkü orada genelde yemek artıkları kalmaktadır. Bunun için de diş ipini kullanman gerekmektedir. Annen, baban yada kardeşlerinden diş ipinin nasıl kullanıldığını iyice öğren.
- 3 Makûl ve değişik beslenme,** sağlıklı dişlerin temelidir. Özellikle pasta, çikolata yada çikolata kremi gibi gıdalar, yapışkan ve şekerlidir. Dişlere yapışır ve onları zedeler.
- 4 Çocuklar (ve yetişkinler) için su; sağlıklı bir içecektir.** Kola, Ice tea, limonata ve meyve suları şekerli olması nedeniyle, dişlere zararlıdır. Bu tatlı içecekler dişler için ne kadar az içilirse, bir o kadar iyidir!
- 5 Yılda iki kez olmak üzere,** dişlerin diş doktorunda muayene edilmelidir. Diş doktoru dişlerinin sağlıklı kalmasına yardımcı olur.

Sakin unutma: Anne ve babalar için de bir “Altın Kural” vardır. Anne ve baba ile birlikte dişlerin fırçalanması daha da zevklidir.

İşbirliği:

Landeszentrale für Gesundheit in Bayern e.V. (LZG)
Ludwig-Maximilians-Universität München (LMU)
Verein zur Förderung der wissenschaftlichen Zahnheilkunde in Bayern e.V.(VFwZ)
Naturmuseum Augsburg
Staatliche Landesuniversität Moskau
Moscow State University of Medicine and Dentistry
WHO Collaborating Center on Dental Education

İçerik sorumluları: Dr. med. dent. Anton Euba, Prof. Dr. med. dent. Christoph Benz, Dr. Pavel Chromenkov, Prof. Dr. med. Johannes Gostomzyk, Dr. rer. nat. Wolfgang Helfer, Prof. Dr. med. dent. Edith Kouzmina, Dr. med. dent. Irina Kouzmina, Dr. med. dent. Ekaterini Paschos, Mathias Petry, Prof. Dr. med. dent. Ingrid Rudzki, Sibylle Pärsch (M.A.), Angela Weil (M.A.)

©2008 Zum Goldenen Zwerg®, München. Jelen fűzet és annak nyomtatott illetve online változata szerzői jogvédelem alatt áll. Információs céllal csak magán, tudományos és nem kereskedelmi célú használatra másolható le vagy nyomtatható ki a szerzői jogok feltüntetésével. A Goldenen Zwerg fenntartja magának a jogot, hogy ezt az engedélyt bármikor visszavonja. Ez a kiadvány a Goldenen Zwerg előzetes írásbeli engedélye nélkül nem sokszorosítható, archiválható, nem használható online szolgáltatásokban, valamint nem menthető le CD-ROM-ra.

